

"צנת אש"ב"

"כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם"

גיליון 7

פרשת – בא

אוצרי הפרשה

	ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	
	18:18	17:42	16:43	ת"א

אין להתיימש חס וחלילה מביאת "הגאולה"

בפרשה נאמר "ויהי חושך על ארץ מצרים וימש חשך" (י-כא) **החיד"א בספרו (דבש לפי) מסביר**, שכמו שהחושך שהביא הקב"ה על המצריים במצרים, היה כדי שלא יראו איך שרשעי ישראל, שלא רצו לצאת ממצרים מתו. **ומובא בזהר הקדוש**, כשיגיע המשיח, יהיה חושך טו' ימים, וימותו רשעי ישראל שאינם רוצים בגאולה. **נשאלת השאלה**- למה דתן ואבירים שהיו רשעים, לא מתו במכת חושך? **מתוך הרא"ש על התורה**, כיוון שהם לא נתיימשו מהגאולה, זכו להישאר חיים!!!!!!

מסופר על האר"י הקדוש, שפעם אחת בערב שבת סמוך להכנסת השבת, יצא עם תלמידיו חוץ לעיר צפת... כדי לקבל השבת... ובתוך שהיו משוררים, אמר הרב לתלמידיו, חבריי, רצונכם שנלך לירושלים קודם השבת ונעשה שבת בירושלים?

השיבו קצת מן התלמידים, אנו מרוצים בכך, וקצת מן התלמידים השיבו ואמרו, נלך מקודם ונודיע לנשותינו - **וכלשון הגמרא**- "איזיל... ואימליך בדביתוהו" - וכיון שאמרו נלך מקודם לבתינו, נתחדר האר"י הקדוש חרדה גדולה, והכה כף אל כף ואמר, **אוי לנו שלא היה בנו זכות להיגאל, שאלמלא הייתם כולכם משיבים לי בפה אחד, שאתם רוצים לילך בשמחה גדולה, תיכף היו נגאלים כל ישראל**, שעתה הייתה השעה שמסוגלת לגאולה... ועכשיו החמצתם את השעה.

החפץ חיים, היה חוזר ואומר, כי ודאי הוא, שכל צרה שיש לכל יהודי, היא חלק מהגלות, וצריך לצרף את כל זה לחשבון, ולבקש על המשיח שיבוא כבר, "וכשהוא יבוא – יתבטלו ממילא הצרות". **משיח צדקנו בבואו, לא ישכח שום יהודי**, אפילו יהודי בודד במקום נידח ורחוק ישיב בחזרה, אמר החפץ חיים לרבי אלחנן וסרמן, סוף גלותנו תהיה, כפי אשר היה בסוף גלות מצרים, כנאמר בפסוק "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", **ויודע עוד מדבריו של "החפץ חיים"**- **שעיקר מהות מלחמת גוג ומגוג**, ועיקר סכנתה של מלחמה זו, **תהיה מלחמת האמונה לעומת הכפירה**, ובה יתבררו ויתלבנו הרבה דברים שלא היו מובנים, והציוף יהיה חד וברור על כל נשמה ונשמה, להיבחן בבחינות קשות של אמונה ותמימות, **ורק- נשמה אשר תעמוד ביציבות הרוח, בפני כל הרוחות העזות שינשבו, היא תהיה בת מלך מבחינת "לחזות בנועם ה' ובשוכו לציון ברחמים"**.

עזרת "מה אעיל"

הרה"ג יוסף חיים עדנ"י שליט"א רב ומו"צ בבית הוראה "ביע אונור"

דיון הלכתי – מהפרשה

האם מותר להביא לבהמה או לעכו"ם משיירי פת שברכו עליה

"וישא העם את בציקו בטרם יחמץ משארותם צרות בשמלותם על שכמם" (יב-לד)

רש"י שם מביא בשם המכילתא, שהיה שיירי מצוה מצוה ומרור, ולכך לקחו את זה בשמלותם בעצמם, ולא לקחו את זה בחמוריהם או בכל דבר אחר משום חיבוב מצוה, וזהו משארותם היינו שיירי המצוה בשמלותם.

המגן אברהם (בסימן קס"ז ס"ק מב') כתב, אסור להאכיל מפרוסת הבציעה שבצע ובירך עליה ברכת "המוציא", לעכו"ם או לבהמה, משום חיבוב מצוה. **הרמ"א** (שם בסעיף כ') דיש לאכול הפרוסה שבצע עליה קודם שיאכל, שתהא נאכלת לתיאבון, והוא משום חיבוב מצוה.

אולם הבית יוסף (שם) וז"ל, הכלבו בשם ה"ר אשר, נהגו כל ישראל שלא להאכיל בהמה חיה ועוף ולא כותי, מחתיכה שנוגעת בה חתיכת המוציא, וכ"כ הרד"א בשם ס' המנהגים, **ולא ראינו ולא שמענו מי שזוהר בכך ואין לדבר סמך כלל** וכו'... **האגור שכתב ה"ר אביגדור בשם ה"ר שמחה**, צריך אדם לאכול הפת שבצע בהמוציא, קודם שיאכל פת אחר, כדי שיאכלנו לתיאבון, והוא מדברי שבולי הלקט, **ואיני יודע טעם לדבר ואולי הוא משום חבובי מצוה**.

עזרת – בהלכות "ברכות"

מה מברכים על פירות מחוסקים?

פירות שנתרסקו בין ביד בין בכלי, אפילו נתרסקו לגמרי עד שאבדה צורתם, כגון תמרים שהוציא מהם גרעיניהם ועשאם כמו עיסה, **וכל כיוצא בזה, מברכים עליהם בורא פרי העץ**, ולאחריהם ברכה אחת מעין שלוש, על העץ ועל פרי העץ, (חזון עובדיה עמ' קלב). **ותפ"א מחוסקים (פירי)**, וכן גזר שנתרסק על ידי פומפיה דקה, ברכתם בורא פרי האדמה, (שם).

מה מברכים על כדור פלאפל?

פלאפל ברכתו שהכל נהיה בדברו, ומכל מקום המברך עליו בורא פרי האדמה יש לו על מה לסמוך, (שם בהערה כתב מריש הייתי סבור לברך עליו בורא פרי האדמה, ע"פ דעת מרן שגם פירות המוסקים לגמרי במלתייהו קיימי, כמו שכתבתי בשו"ת יביע אומר (חלק ז' סוף סימן כט) ושוב בינותי שמכוון שמעריבים בו כמון ושאר מיני תבלין, ואח"כ מטגנים אותו בשמן עמוק, עד שנשתנה טעמו, יש לברך עליו שהכל, (שם עמ' קלו).

מה מברכים על הטחינה?

טחינה ברכתה שהכל, (בהערה מובא הטעם טחינה שנעשית מריסקוק השומשומין, ונעשית משקה, מברכים עליה שהכל, שכל שנימוח לגמרי ונעשה כעין משקה, אין שם אוכל עליו) (שם עמ' קלו).

באר יצחק

הרה"ג יצחק לוי שליט"א רב העיר נשר וחבר מועצת הרה"ר

אין כהנים והחזן שכח לומר אלוהינו וכו.. האם צריך לחזור

כתב השולחן ערוך (סימן קכ"ו סעיף ב') כאשר אין כהנים בבית הכנסת, אומר השליח ציבור אלוהינו ואלוהי אבותינו וכו.. ואין הציבור עונה אחריו אמן, אלא "כן יהי רצון".

וכאשר אין כהנים בבית הכנסת, והשליח ציבור שכח לומר ברכת כהנים הנ"ל, והתחיל ברכת "שים שלום", יש אומרים שאין צריך לחזור ולומר ברכת כהנים, כיון שאין זה חיוב גמור, ולא הטריחוהו לחזור. (עיין ביאור הלכה סימן קכ"ו ס"ב ד"ה אומר, שהסתפק בזה, ובהלכה ברורה ס"ס קכ"ו הצדיק ספק זה, וע"ע בילקוט יוסף סימן קכ"ו עמ' ר"ב).

אולם מעיקר הדין יכול השליח ציבור לחזור ולומר ברכת כהנים, כל עוד שלא הגיע לחתימת הברכה, כיון שאין בזה שום הפסד של הזכרת שם שמים לבטלה, אבל אם נזכר רק כשהגיע לחתימת הברכה ואמר "בחרך אתה ה'" כודאי שאינו חוזר לומר ברכת כהנים. (כך כתב המאירי מגילה כד עמ' ב', משנה ברורה סימן קכ"ו סק"ז, כף החיים סימן קכ"ו ס"ק טו', וסימן קכ"ו ס"ק יא', התפילה והלכותיה סימן כג' סעיף קה').

ביאורי הלכה וטעמה

מרן רבינו הרה"ג הרב יפת ט"ר שליט"א מגדולי רבני תימן

האם צמים תענית שובכ"ם בטו' בשבט

כתב השולחן ערוך (או"ח סימן תקעב סעיף ג) ז"ל, צבור שבקשו לגזור תענית שני וחמישי ושני, ופגע בתענית ט"ו בשבט, התענית נדחה לשבת הבאה, כדי שלא יגזרו תענית בט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות.

וכתב בשערי תשובה (סימן תרפה סק"ב) שנוהגים, שאם חל תענית שובכ"ם בט"ו בשבט, שאין מתענים בהם. **וכן המגן אברהם** (סימן תקעב סק"א) כתב, שאפילו חתן ביום חופתו, אינו מתענה בט"ו בשבט. **וכך כתב הכף החיים** (שם אות יב').

בשו"ת בית דוד (סימן שני) כתב, יחיד שקיבל עליו להתענות בימי השובכ"ם שבוע שלם, ואירע טו' בשבט ביום חמישי, התיר הרב להתענות, **טעם ראשון,** הואיל ולא כל הפוסקים סבירא ליה שאסור, **טעם שני,** שלא אמרו לגזור אלא בציבור, אבל ביחיד מותר, **אולם מן הרב עובדיה יוסף בחזון עובדיה** (ברכות עמ' א-ג) **כתב להשיג על דבריו,** והאריך בעניין זה, **וכתב שם, שלא רק לציבור אסור להתענות בט"ו בשבט, אלא שגם היחיד אסור להתענות ביום זה.**

ולכן הלכה למעשה- אין מתענים בטו' בשבט כלל, בין ציבור ובין ביחיד.

מילתא דבדיחותא

-איזה פרי מקנטר כל הזמן?
אוכ--מה--ניה.....

מה ההבדל בין זקן לגנב?
תשובה:

זקן - בא בימים, גנב - בא בלילות.

-אחד הגיע לרופא, ואומר לו שיש לי בעיה: כל הזמן אנשים מתעלמים ממני!!
אומר הרופא: הבא בתור להיכנסו???

-מה חציל אומר שהוא נופל מצוק:
חצילו! חצילו!!!

-איזה פרח תמיד מתלונן על החום?
חם-מה-ניה

חזון עובדיה

מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל נשיא מועצת חכמי התורה

מהלכות ברכות

מי שלא למד הלכות ברכות ורוצה לאכול מאכל, ומסופק מה ברכתו, האם מותר לו לאכול?

המשנה ברורה (בסימן רו סק"ד) כתב, האוכל פרי או ירק מגידולי הארץ מברך ברכת בורא פרי העץ, פעמים אדמה, פעמים שהכל, ומי שמסופק מה לברך מחמת שלא למד, אסור לו לאכול עד שילמד. **וכן כתב מן בשו"ת יחוה דעת** (חלק ו' סימן יג'), **וכן כתב בחזון עובדיה** (ברכות עמ' קסו').

מי שאינו יודע לברך בעברית, מה יעשה?

מי שאינו יודע לברך בעברית, יכול לברך בכל לשון שיודע, (שו"ת יביע אומר חלק ד' סימן ג'), וכן כתב בילקוט יוסף (ברכות עמ' תס').

האם מברכים על הגביע של הגלידה?

האוכל הגביע של הגלידה אינו מברך, **אף אם אוכל בסוף לשם כוונת אכילה.** (שו"ת יביע אומר חלק ז' או"ח סימן לג' עמוד צב').

קיטוח בתוך הסעודה

אכל בתוך הסעודה פרי או ירק מבושל, שבא מחמת הסעודה שאין צריך לברך עליו, ובסוף הסעודה הובא לפניו מאותו פרי או ירק חי לקינוח סעודה, צריך לברך עליו ברכה ראשונה.

לזוגמא: אכל בתוך הסעודה מלפפון חמוץ שאין צריך לברך עליו, ובסוף הסעודה הובא לפניו מלפפון חי לקינוח, צריך לברך עליו ברכה ראשונה. (הליכות עולם ח"ב לז).

וכיוצא בזה, אם אכל בתוך הסעודה סלט ירקות שבתוכו חתיכות מלפפון חי, ולאחר הסעודה הגישו לפניו מלפפון חי לקינוח, צריך לברך עליו. משום שמתחלה היה המלפפון החי בתוך התערובת, ועכשיו השתנה כשהוא לבד, הרי שדבר חדש בא לפנינו. (הליכות עולם ח"ב לח).

מה מברכים על תערובת, כגון מרק עם פטריות/חמין עם מיני דגן כגון חיטה מעוכה?

מיני דגן שהתבשלו בתערובת, ואף על פי שמין הדגן ניכר בפני עצמו, יש לברך על התערובת מזונות, ולפטור את השאר. ולכן על מרק אטריות או תערובת של חמין עם חיטה שנמעכה, ברכתם בורא מזונות בלבד. (חזון עובדיה ברכות עמ' קסו').

מה מברכים על פרכיות אורז?

פרכיות אורז הנעשים על ידי התפחה של האורז בחום, כיוון שלא התבשלו על ידי מים, ברכתם בורא פרי האדמה. (חזון עובדיה ברכות עמ' קפד').

הפתגם השבועי!

מה אני מבקש מכם, שתהיו מכבדים זה את זה, ואוהבים זה את זה (תנא דבי אליהו)

בשורה משמעות

בריקת מוחות
בראשלי"צ בוזינים!
וכן ניתן לזאמן במוזיר
מוזל, מוחות/תפילין לזוזין
בר מלזוז.
בטלפון - 0504162455

העלוך להצלחת כל התורמים והמסייעים

יבאל קרול הי"ד, אפרים מחפוד הי"ד, אוסק מלכי הי"ד, אבי מגנזי הי"ד.

וכן לעילוי נשמת - סמיר רמי בן שמחה, שמחה בת עזיזה, עובדיה בן מאיר פרחח, אליהו בן שמחה, גרציה בת ויקטוריה, דוד בן גרציה הי"ד, עמרם בן שלום.

על עזרתם ותרומתם בהוצאת העלון!

מענה הלכתי בד' חלקי שולחן ערוך מבית

ההוראה "יביע אומר"

בטלפון - 02-5875871

שעל ידי ראש בית

ההוראה חתנא דבי נשיאה

מורינו ורבינו הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א

סידור ועימוד אליהו חזני הי"ד

שיזכה לגדול לתורה לחופה ולמעשים טובים אמן!